

**BAĞIŞIKLIK SİSTEMİ BASKILANMIŞ HASTA BAKIMI
TALİMATI**

Doküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
HEM_T_47	15.10.2012	12.12.2022	RV01	4

REVİZYON DURUMU

“Revizyon Tarihi”

“Açıklama”

“RevizyonNo”

12.12.2022

Madde 6.2.1. “Ateşi baskıladığı için
kültür almadan önce hastaya antipretik
verilmez. ” ibaresi Enfeksiyon Komitesi
kararı ile kaldırıldı .

1

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Başhemşirelik	Kalite Koordinatörü	Hastaneler Yönetim Kurulu Başkanı

**BAĞIŞIKLIK SİSTEMİ BASKILANMIŞ HASTA BAKIMI
TALİMATI**

Doküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
HEM_T_47	15.10.2012	12.12.2022	RV01	4

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı, bağışıklık sistemi baskılanmış hastanın bakımında standart bir yöntem belirlemektir.

2. KAPSAM

Bu talimat bağışıklık sistemi baskılanmış hasta bakım faaliyetlerini kapsar.

3. KISALTMALAR:-

4. TANIMLAR:

Bağışıklık Sistemi Baskılanmış Hasta: Solid veya hematogen malignansi tanısıyla izlenen tüm hastalar, nötroopenik hastalar, HIV/AIDS olguları, yanık, solid organ veya kemik iliği nakli yapılan olgular, immünsupresif tedavi alan tüm hastalar, konjenital veya sonradan kazanılmış immün yetmezliği olan hastalar vb.

5. SORUMLULAR

Bu talimatın uygulanmasından hekim ve hemşire sorumludur.

6. FAALİYET AKIŞI

6.1. TANILAMA

6.1.1. Bağışıklık Sistemi Baskılanmış Hastada Enfeksiyona Eğilimi Arttıran Faktörler

- Altta yatan hastalık (solid ve ya hematogen malignansi,immün yetmezlik,vb.)
- İmmünoşüpresif tedavinin dozu ve süresi
- Humoral ve hücrel immünite durumu(geçirilmiş hastalık,aşılanmış olması)
- Deri ve mukoza bütünlüğünün bozulması(kemoterapi ve radyoterapiye bağlı mukozit)
- Kemik iliği transplantasyonu
- İmmün sistemi baskılayan enfeksiyon varlığı(HIV,CMV, Hepatitvirüsleri gibi)
- Malnütrisyon
- Hastanın psikolojik durumunun kötü olması
- Yaş(çocuk ve yaşlılarda)
- Sigara,alkol ve uyuşturucu maddelerin kullanımı
- İlaçların yan etkisi

6.1.2. Enfeksiyon Belirtileri

- **Genel Belirtiler:**Ateş,Halsizlik

İnvaziv Girişim Yerlerinde (Santral Venöz Kateter, Sonda, Aspirasyonv.b.) ateş, ağrı, kızarıklık, hassasiyet, ödem,akıntı gözlenmesi

- **Vücut Sistem Belirtileri**

Deri ve Muköz Membranlar: (Cilt, mukoz membran, saç, tırnak, basınç bölgeleri ve biyopsi/veya cerrahi operasyon bölgeleri); Eritem, Selülit, Egzema, Hassasiyet, Döküntü, Vasküler lezyon,Apse ,Ağrı

Ağız ve Orafarenks: Ağrı, Eritem, Mukozit, Plaklar, Nekroz, Veziküller, Eksuda, Büyümüş lenf nodülleri, Kaşıntı

Solunum Sistemi: Öksürük,Göğüs ağrısı,Akciğer seslerindeki değişiklik,Dispne,Sekresyonda Artış

BAĞIŞIKLIK SİSTEMİ BASKILANMIŞ HASTA BAKIMI TALİMATI

Doküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
HEM_T_47	15.10.2012	12.12.2022	RV01	4

Gastrointestinal Sistem: Karın ağrısı, Bulantı kusma, Disfaji, Diyare, Rektal hassasiyet
Ürogenital Sistem: Dizüri, Hematüri, Sık idrara çıkma, Kaşıntı, Ağrı, Vaginal akıntı da değişiklik, Yanma, Lezyonlar, Ülserasyonlar.

İskelet sistemi: Hassasiyet, Ağrı, Fonksiyon kaybı

Nörolojik sistem: Baş ağrısı, Ense sertliği

6.2. UYGULAMA

6.2.1. Temel İlkeler

- Bağışıklık sistemi baskılanmış hastaya yönelik risk faktörleri ve hastada gelişen her yeni bulgu dikkate alınmalıdır.
- Hastanın vital bulguları hastanın durumuna göre uygun sıklıkta değerlendirilmelidir.
- Hastanın ateşi ($>38^{\circ}\text{C}$ ve $<36^{\circ}\text{C}$) olduğunda ve ya açıklanamayan genel durum bozukluğu olduğunda enfeksiyon belirtive bulguları değerlendirilmelidir;
- **Solunum sistemi, ürogenital sistem, perianal bölge, oral kavite, deri, nörolojik sistem, gastrointestinal sistem ve invaziv girişim uygulanan alanlar;**
- Hastanın enfeksiyonunun olup olmadığı ve yakın zamanda canlı aşı ile aşılanmış olup olmadığı değerlendirilmelidir.
- Tam kan sayımı ve mutlak nötrofil sayısı değerlendirilmelidir.
- Ateş 38°C 'nin üzerinde ise kan, idrar ve gerekli görülen kültürlerin alınması sağlanmalıdır.
- Ateş $>38^{\circ}\text{C}$ ya da $<36^{\circ}\text{C}$ ise hemen doktora haber verilmelidir.
- Enfeksiyon ve sepsis belirtive bulguları (taşikardi, ateş, takipne, idrar miktarında azalma, kan basıncının da düşme, diyare bulantı kusma) gözlemlendiğinde hekime bildirilmelidir.
- Hastanın bakım ve tedavisi ile ilgilenen sağlık personeli ve aile bireyleri her temas öncesi ve sonrası "**El Hijyeni Talimatı**"na göre el hijyenini sağlamalıdır.
- Bina içindeki tadilatlar sırasında hasta o bölgeden uzak tutulmalıdır.
- Tüm invaziv girişimler de aseptik tekniklere uyulmalıdır.
- Üst solunum yolu enfeksiyonu olan sağlık personeli ve aile bireylerinin hasta ile temasında koruyucu önlemler alınmalıdır (cerrahimask).
- Hasta tercihen diğer hastalardan/enfekte hastalardan ayrı tek kişilik odada kalmalıdır. Bu mümkün olmuyorsa diğer bağışıklık sistemi baskılanmış hastalarla aynı odada kalması tercih edilmelidir.
- Nötropenik hastalar için "**Nötropenik Hasta Bakım Talimatı**" ne uygun olarak bakım verilir.

6.2.2. Uygulama

- 6.2.1** Ateş saptanması durumunda gerekli kültürler alındıktan sonra hekim istemi ile gerekiyorsa antipiretik uygulanır.
- 6.2.2** Vital bulgular değerlendirilir ve anormal bulgular doktora iletilir.
- 6.2.3** "**Standart Önlemler ve İzolasyon Talimatı**"na uygun olarak hastayı enfeksiyonlardan koruyacak önlemler alınır.
- 6.2.4** Hasta odasının temizliği "**Hastane Temizliği Talimatı**"na uygun yapılır.
- 6.2.5** Bütün invaziv girişimlerde asepsi/antisepsi kurallarına ve ilgili Enfeksiyon Kontrol Talimatlarına uyulur.
- 6.2.6** Hekim istemine uygun olarak, gerekli görülen durumlarda diyetisyenle işbirliği yapılarak hastanın durumuna uygun beslenmesi sağlanır,
- 6.2.7** Hasta ve yakınları psikososyal yönden değerlendirilir gerekirse desteklenir.
- 6.2.8** Hastaya uygulanan tüm bakım, girişim ve gözlemler "**Hemşire İzlem Formu**"na kaydedilir.

**BAĞIŞIKLIK SİSTEMİ BASKILANMIŞ HASTA BAKIMI
TALİMATI**

Doküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
HEM_T_47	15.10.2012	12.12.2022	RV01	4

6.2.9 “Hasta ve Yakınlarının Eğitim Prosedürü”ne göre hasta ve yakınlarına eğitim verilir.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- 7.1. El Hijyeni Talimatı
- 7.2. Hemşire İzlem Formu
- 7.3. Hasta ve Yakınlarının Eğitim Prosedürü
- 7.4. Atık Yönetimi Prosedürü
- 7.5. Hastane Temizliği Talimatı
- 7.6. Standart Önlemler ve İzolasyonlar Talimatı
- 7.7. Nötropenik Hasta Bakım Talimatı